

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 10 ja 11 §:n kumoamisesta sekä laiksi Kansallisarkistosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Kaupunginhallitus 15.04.2026
201/03.00/2026

Tiivistelmä: Valtionhallinnon säästösyistä lopetettavaksi esitettävä tiedonhallintalautakunta on ollut erityisesti pienille kunnille tärkeä tiedonhallinnan ohjauksen ja tulkintakysymysten tuki. Lautakunnan vahvuus on ollut sen monialainen ja käytännönläheinen asiantuntijuus.

Valmistelija/lisätietoja antaa:

tiedonhallinnan asiantuntija Satu Kalliomäki, puh. 02 474 5231

Valtiovarainministeriö on pyytänyt 17.4.2026 mennessä lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 10 ja 11 §:n kumoamisesta sekä laiksi Kansallisarkistosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta. Julkisen hallinnon tiedonhallintalautakunnan toiminta lakkaisi lain voimaantumisen jälkeen ja Kansallisarkistolle säädettäisiin rooli aineistojen säilytysaikojen määrittämisessä.

Muutosten on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2027.

Tiedonhallintalautakunnan rooli keskeisenä ja tarpeellisenä tiedonhallinnan ohjauksen ja tulkintakysymysten tukena on ollut erityisen tärkeä varsinkin pienille kunnille, joilla ei ole omia lakimiesresursseja käytettävissä lain tulkitsemiseen. Lautakunnan tuottamista suosituksista, kannanotoista ja koulutustilaisuuksista on saanut asiantuntevaa tukea tiedonhallintalain soveltamiseen. Myös tiedonhallintalautakunnan arviointitehtävällä on ollut selkeä ohjaava vaikutus: se on lisännyt tiedonhallinnan painoarvoa kunnissa ja pakottanut tarkastelemaan puutteita järjestelmällisesti. Esityksessä ehdotettu tiedonhallintalautakunnan lakkauttaminen heikentäisi erityisesti pienten kuntien mahdollisuuksia toteuttaa tiedonhallintalain mukaista tiedonhallinnan järjestämistä.

Lautakunnan vahvuus on ollut sen monialainen ja käytännönläheinen asiantuntijuus. Ilman lautakunnan asiantuntevaa ja helposti saavutettavaa tukea on riski, että lain tulkinnat pirstaloituvat, tulkinta-apua ei ole riittävästi saatavilla ja kuntien työmäärä sekä epävarmuus tiedonhallinnan vaatimuksista lisääntyvät.

Tietoaineistojen säilytystarpeen määrittämistä koskevan sääntelyn siirtäminen Kansallisarkistolle voisi selkeyttää säilyttämisen ohjausta ja mahdollistaa arkistointipäätösten samanaikaisen valmistelun. On kuitenkin huolestuttavaa, että tehtävä siirretään Kansallisarkistolle ilman lisäresursseja. Tiedonhallintalautakunnan työ säilytysaikasuositusten osalta on edelleen kesken, esimerkiksi teknisen toimen suosituksia ei ole vielä laadittu, vaikka niille olisi

kiireellistä tarvetta, koska Kuntaliiton suosituksia ei enää ylläpidetä. Tiedonhallintalautakunnassa säilytysaikasuosituksia on laadittu yhteistyössä monien eri substanssialojen ammattilaisten kanssa, mikä on näkynyt käytännönläheisinä, selkeinä ja eri organisaatioiden toimintaa hyvin tuntevina suosituksina ja ohjeina.

Yhteenvetona:

Tiedonhallintalautakunta on ollut toimiva ja tarpeellinen toimielin. Mikäli sen toiminta lakkautetaan, tulee varmistaa riittävät resurssit tiedonhallintaa tukevien palveluiden tuottamiseen sekä tiedonhallintayksiköiden tarvitsemien suositusten ja tuen jatkuvuuteen.

Esittelijä: vt.kaupunginjohtaja Turpela Nina-Mari

Päätösehdotus: Kaupunginhallitus päättää antaa edellä esitetyn lausunnon.

Päätös: